NAM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 250[illegible] MỘT SỐ 10 XU NGÀY THỨ SÁU 24 JUILLET 1925

DEPOT LEGAL INDOCHINE

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Toutes les lettres doivent être adressées au Directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

TRUNG-BẮC TÂN-VĂN HANOI

DEPOT LEGAL INDOCHINE No 3848

Không cứ kiếm được tiền mới là đàn-bà dảm

Ở xã-hội ta xưa kia, trong từ dân trọng nhất là nhà sĩ, nhà sĩ biết bao lâu gắng sức học hành, mới đem thân vào được trường niềm đạt, gây dựng được cơ nghiệp, quang đại được gia môn, toàn là sức người chồng làm nên làm ra cả, người vợ thì chẳng qua chỉ nhờ cái số tốt duyên may, ngồi hưởng cái phú qui của chồng làm sẵn; nhà nông thì cày sâu quốc bẫm, chân lấm tay bùn, phàm những việc nặng nhọc ở nơi đồng ánng ruộng trưa, cũng toàn là sức người chồng gánh vác, còn người vợ thì chẳng qua chỉ cơm sớm nước trưa, và trông nom những việc nhỏ ở trong nhà trong cửa; nhà công nhà thương thì phần nhiều cũng là công việc của đàn ông; chỉ trừ ra việc buôn bán lẩm thường, thì đàn bà mới một tay cai quản. Nói tóm lại, không cứ hạng người nào, không cứ làm nghề gì, cái công khai cơ lập nghiệp, cho con cháu có nơi hẳng tạ về sau, phần nhiều là nhờ người đàn ông, mà đọc câu tục ngữ thường nói: » Của chồng công vợ » thì dư luận xưa kia lại cho cái công sáng tạo gia-đình, đàn bà cũng chiếm một phần lớn. Lời ấy mới nghe thì hình như có ý thiên vị đàn bà mà xét cho kỹ ra, thì sự thực quả có như thế.

Nay hãy nói những nhà quan trường, người chồng chiếm được quyền cao chức trọng, kiếm được bổng hậu lộc nhiều, đồng tiền tuy nhọc người chồng làm ra, mà chủ trương quản-trị việc trong nhà, thì người chồng lại không có thì giờ xem xét được. May mà gặp được người nội trợ hiền, không những việc chi tiêu nhặt dụng, cho đến cách ăn mặc, lối cư xử, đều có mực thước một vừa hai phải, không đến nỗi lãng phí phù chi, mà lại có tài đảm, biết cách lý tài, biết dùng sinh-lợi, biết hạn gắn, biết xếp đôi, khiến cho đồng tiền của chồng kiếm được, dã không hao hụt, mà lại mỗi ngày nỗi sinh sôi nảy nở mãi ra. Cũng có nhà thì không may gặp phải người chủ phụ dần dộn hay là hoang xa, dã không biết đường thu vén, biết cách xếp đặt, để lợi dụng đồng tiền, ma lại vì kiêm tiền dễ mà không biết tiếc tiền, sinh ra dâm dật kiêu xa, đến nỗi tiền vào tay nhiều, mà cũng chỉ vừa số tiền ra, bề ngoài vẫn là rực rỡ linh đình, mà bên trong thật không có chút tư cơ gì vững chải, đến lúc quyền dã lộc hết, chỉ còn hai bàn tay trắng về nhà, quả nhiên gác chẩu võng hết tiền, như câu cửa miệng ta thường nói.

Suy ra từ dân bạng nào cũng thế, tuy công cuộc to lớn, phải cốt có người đàn-ông cầm quyền, mà việc thu vén xếp đặt ở trong nhà, người chồng không thể một mình cai quản hết được, những việc thu vén xếp đặt ở trong nhà, lại phải có tay nội-trợ đảm. Nếu người đàn-bà không biết lo sâu nghĩ xa, cậy có chồng làm ra mà vung tay quá trán, để cầu được cái vui sướng nhãn tiền, thì tuy người chồng có kiếm được tiền nghìn bạc vạn, mà vào lỗ hà ra lỗ hổ, của phù-vân tan đi cũng rất mau còn mong gì lập được cơ-nghiệp vững-vàng, cho gia-đạo được hưng long, mà con cháu được bằng tạ lâu dài về sau nữa. Vậy không cứ nhà nào, khi gia-đình hưng-vượng, công người làm ra tiền đã đành rằng to, mà công người giữ được tiền cũng không phải là nhỏ, người xưa đã gọi người vợ là vị chủ mẫu trong nhà, là vị nội tướng của chồng, lời ấy cũng thật là đúng với trách-nhiệm nặng-nề và cái công nghiệp to lớn của người đàn bà ở trong nhà, không phải là nói quá vậy.

Bây giờ gặp buổi vận-hội cải-lương, chữ nam nữ bình quyền, chữ tự do sinh-hoạt, đã thành ra câu cửa miệng rồ, nữ giới ta đã phần nhiều có ý tự mình tìm phương sinh-hoạt, không ỷ lại vào chồng, thì cũng ít chịu coi sóc đỡ chồng, có nghĩ đâu rằng cái chức phận của đàn bà ở trong gia-đình thật là cần thiết, tục ngữ ta có câu: vắng đàn-bà quạnh bếp; lời ấy ý nghĩa thật là sâu xa. Người đàn bà có tài đảm, biết nuôi cái chồng mà sinh lợi thêm ra, thì là bực nhất đã đành, thứ nữa là người biết cách trị gia, may gặp được người chồng biết cách sinh tài, thì chỉ cần biết thu vén, biết xếp đặt, biết lượng số tiền vào để làm số tiền ra, mà của chồng làm ra không đến nỗi hao hụt, lại biết cách dạy nuôi con cái, không sa vào thói hư hoang, biết đường kiềm thúc tỷ bộc, không mắc phải lỗi gian quyệt, thế cũng đủ làm cho gia kế vững bền, mà đáng là một trang hiền-phụ vậy. Người đàn bà mà được như thế, thì tuy tiền không phải tự tay mình làm ra, hay là ở nhà mình đem đến, mà tạo phục cho gia môn, dựng nghiệp cho con cháu, trách-nhiệm cũng đã hoàn-toàn sự nghiệp cũng đã to lớn. Vậy nữ-giới ta bây giờ, trừ những người không may gặp phải người chồng không có chức nghiệp gì thì không kể, còn ra thì tưởng không nên hiểu lầm chữ tự-do sinh-hoạt, mà tự mình cũng tìm cách sinh nhai độc lập, không trông chi tới việc cửa việc nhà, vì đàn bà mà đã không trông nom săn sóc đến việc trong nhà, vì đó mà sinh nhiều điều thiệt hại, tất tỷ bộc lại không người quản thúc, con cái lại không người dạy nuôi, thì cái lợi mỗi tháng giảm bảy chục đồng, có đủ bù được cái hại tầy giời ấy không? Vậy những người có trách nhiệm làm chủ mẫu làm nội-tướng trong gia-đình, tưởng nên suy nghĩ cho sâu xa, đừng ham lợi nhỏ mà quên hại lớn thì hay lắm.

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 22 Juillet 1925

Nước Đức với nước Pháp và nước Anh

Quan đại-sứ nước Đức giao cho quan Briand bức thư của nước Đức trả lời về bản hiệp-ước bảo-an. Ngày thứ tư này sẽ tuyên bố bức thư ấy.

Bức thư nước Đức cũng có giao cho chánh nhà Locarno.

Trả khoản 4% ngày mai

Quan Caillaux đang về tuyên điện-thoại bảo cho dân nên mua trái-phiếu vào viên 4/.

Việc xứ Algérie

Các quan thượng-thư và quan Toàn-quyền Violette xứ Algérie hội nghị buổi sáng hôm nay, do quan thủ tướng Painlevé chủ tọa để xét cái tình trạng do việc cổ võ của đảng Cộng-sản mà gây nên, và xem xét các vấn-đề quan-hệ về cải thể và các khoản thích-hiệu của các viên chức.

Thợ mỏ với chủ mỏ ở nước Anh

Hai bên hiệp thợ và chủ tuyên bố rằng họ sẽ bỏ-bộ cho thợ mỏ khỏi cự với cách mỏ.

Cải chang-sách điền thổ ở nước Ba lan

Nghị viện Ba-lan vừa chuẩn hẳn luật điền thổ định trong một hạn mười năm sẽ xén dần các khu ruộng đất lớn đi, mà bồi thường cho các nhà có quyền sở hữu.

Việc ở Cáp-nhi-tan

Các quan ở Mông-ổ bèi nghị định cấm bán cho người quốc các hàng-hóa như đạn dược vật, lương-thực, và các vật-liệu.

Nước Ý với nước Áo

Nước Ý và nước Áo đã ký một bản giao-ước hai nước đối lẫn nhau là tôi-huệ quốc.

Chiến sự ở Maroc

Các phương-diện của hai nước Pháp và Tây-ban-nha thi-hành để bảo-hộ nhân-dân đối quân Rifains, khiến cho từ rày quân Rifains không thể nào ; hao-đồn các tin nhảm nữa.

Nước Anh với nước Nga

Tại hạ nghị-viện nước Anh M. Chamberlain có tuyên bố rằng ông đã nhắc lại quan đại-sứ nhanh-phái Xô-viết về các khoản giao-ước Anh-Nga nói về việc cổ-võ chủ-nghĩa cộng-sản.

Việc bảo hội-đồng hàng quận ở Pháp

Trong vụ bầu hội-viên hàng quận, mọi nơi được yên ổn cả. Trong một trăm người có quyền bảo cử, 40 người không đi bỏ vé.

Trong số trăng cử có 112 nhà bảo-thủ tự-do; 2/5 nhà công-hòa; 221 nhà công-hòa tả-đảng; 13 nhà công-hòa cấp-tiến; 424 nhà cấp-tiến xã-hội; 47 nhà công-hòa xã-hội; 89 nhà xã-hội; 2 nhà cộng-sản.

Có 182 chỗ phải bỏ vé lần nữa.

Đảng cộng-sản mất 4 ghế.

Trong số trăng cử có các ông Herr et Caillaux, Stresemann, Hesse, Benezet, Jammy-schmidt, Daraffara de Monzie, Barthou, Maginot, Léon Bérard.

Tả-đảng có phần thắng lợi, nhưng đảng cực-tả thất bại.

Các phi-hành-gia Hoa-kỳ với việc chiến-tranh ở Maroc

Báo *New York Herald* nói chắc rằng bao lâu quân đội ở Maroc sẽ có một trăm phi-hành-gia Hoa kỳ giúp việc. Nếu ta nhận lời tất cả mọi người xin đi, thì có tới 500 người.

(Indopacifique)

VIỆC ĐÁNH SA-MAU Ở HỒNG MAI NAY THÀ HÈN MỘT NGHỀ LỚN

Bác-sĩ Alfred Ehrenreich, có đặt một sở đánh cá, và một nhà máy làm cá ở Djibouti và đặt ở Paris một nhà máy to mọc đa sa ngư (requin) chế dầu bằng mỡ và dùng các chất phụ. Bác-sĩ là một nhà bác-học, và là một nhà phát-minh ở New York. Bác sĩ có các nhà in bản Paris, và mấy người trong họ Rothschild cấp vốn cho.

Cá đánh lưới được đem về lột lấy da rồi đem thuộc. Da mềm mại rất tốt, và bền vô chừng.

Những chỗ thịt ngon thì ướp và phơi để dùng làm vi ăn. Xương cá và các chất bổ, chế làm đồ bón cây rất tốt, vì đồ bón ấy p ân tích ra t ấy có 15 o/o azoniaque 10 o/o phosphate d'a. Dùng các chất ấy chế bổ bao nhiêu được.

Vậy cá thì giữ gìn để bán cho người Trung-ơa làm vị ăn, còn gan cá thì ép dầu rồi đem bán. Cái nghề mới ấy lợi lắm. Vậy cá bán được 1250 mỗi tấn. Thịt ướp và phơi ban 300 $ một tonne, và chỉ bán cho người Viễn-đông. Để bón đồng bao lại mà bán 60$ một tonne.

Cái nghề mang được, vì bờ bể Đông-pháp nhiều sa-ngư lắm.

SỐ SÁCH XUẤT BẢN Ở PHÁP NGÀY XƯA VÀ NGÀY NAY

Nếu ta đem số sách các hạng xuất bản một trăm năm về trước, và số sách xuất bản bây giờ mà so sánh với nhau, thì thấy cách nhau một trăm năm trời, cái khuynh-hướng của nhà làm sách, và của nhà đọc sách khác nhau nhiều. Trong bảy nghìn quyển sách xuất bản năm 1825, tới có sáu trăm hai chục quyển về văn văn; năm trăm quyển về luật pháp; bốn trăm chín mươi quyển về thần-học; bốn trăm sáu chục quyển về tài-chính và kinh tế; ba trăm tám mươi quyển về kịch bản và ba trăm ba chục quyển thế thuyết, mà trong các tiểu thuyết ấy phần nhiều là cổ-kỳ tiểu-thuyết.

Đến năm 1923 mới đây, sách tiểu-thuyết được đứng vào hạng sản-nghiệp lên hạng nhiều nhất, rồng được chín trăm năm mươi sáu quyển. Sau đến các sách sử-ký được chín trăm mười chín quyển. Đó là kể sách xuất ký mới về nước Pháp, chứ nếu kể cả sách sử-ký nói về ngoại-quốc, thì trong năm 1923 cho xuất bản bốn trăm chín mươi một quyển nói về các nước khác nữa. Cộng cả hai thứ sách nói học được một nghìn bốn trăm mười quyển, tính ra nhiều hơn số sách tiểu thuyết. Sách thần học được bốn trăm năm mươi quyển, vẫn đứng vào hạng thứ tư, cũng được ba trăm ba mươi chín quyển. Rồi đến các sách luật pháp được ba trăm năm quyển và các kịch bản được một trăm chín mươi tám quyển. Như vậy số sách xuất bản trong năm 1923 lại ít hơn là trong năm 1825.

VÌ SÉT ĐÁNH MÀ MỘT ĐOÀN HỎA XA Ở HOA-KỲ TRƯỢT BÁNH, NGÃ RA CHỤC NGƯỜI CHẾT

Vụ nàng báo như thiên như đất ở Hoa-kỳ mới rồi kể cục một cách thê-thảm. Giới đương yên lặng bỗng nổi lên một cơn dông dữ dội, nước đổ xuống như thác, mấy tòa nhà chọc giời ở New York, bị sét đánh rơi xuống từng tầng, một con đường tàu-xa ở phía New-Jersey cũng bị sét đánh, một quãng đường sắt bị hủy hẳn ra. Trong khi ấy một đoàn hỏa xa cấp tốc từ nơi, tòa máy trượt bánh, các toa sau đâm chồng lên toa máy, nỗi sắp-đo nỗi bung lên. Trong khi xe lửa gặp nạn, đường điện-báo đi qua hoại lại bị đứt cả, cho nên không ai biết tin mà cứu cấp.

Trong 150 người hành-khách trên tàu, 29 người chết, 25 người bị thương nặng và 60 người bị thương nhẹ.

VẬN UYÊN

Tổng vịnh truyện Trung-hiếu thần-tiên

Bài thứ nhất

Vật chất ngất tựa trước thư song,
Lâu nhàm mười hai cậu Tiên-đồng.
Ủy mỗi Tiên tiên đâu tạo lối?
Cơ duyên may mắn chốt tương phùng.

Bài thứ hai

Anh hùng thực đã đáng nên thi,
Trong đám trần ai ai biết ai.
Mấy bực công-hầu vì tốt số,
Số trời lại phải có mua người.

Bài thứ ba

Đại như bác Khuất đại ẩn người,
Mưu phước khe khe chẳng lạ đời.
Điền lấy quan sang vừa vợ đẹp,
Trăm năm để một cái bia cười.

Bài thứ tư

Trong đám trần ai dễ biết đâu,
Thấy xem trong kiếp một vài câu.
Phong-vận cũng rõ tay tài-tử,
Bão hẳn công-nam mấy dịp cầu.

Bài thứ năm

Tài-tử giai nhân thỏa mãn lòng,
Bằng hoa đổ chơi được hoa bằng.
Cương thường gây mối từ đây trước,
Khuyên nhủ chàng chàng cứ hiểu trung.

Bài thứ sáu

Vân xong thu hồng lại xuân-vi,
Trên hội phong vân nẻo rộng thi.
Mọ all cam long, con phải hiếu,
Vinh hoa có có lỗ lao hèn vì.

Bài thứ bảy

Cái kiếp hồng-nhan nhiều dở dang,
Bấy nay luận lạc bến Tầm-dương.
Trăm năm để mấy chàng Tư-mã,
Muốn gảy không nên khúc đoạn-trường.

Bài thứ tám

Trăm luân vẫn tượng bể mông mênh,
Tạo hợp duyên trời khéo khéo xinh.
Mới biết xưa nay người nghĩa hiệp,
Nhẹ bàn nhan-sắc nặng ơn tình.

Cúc-Hoàn

CÂU CHUYỆN MỘT ÔNG THẦY THUỐC BIẾT NGƯỜI LẤY CỦA

Trong các báo ở bên tây gửi sang kỳ tàu mới rồi, ta lấy nào đăng tuồng thuật dân chuyện một ông thầy thuốc giỏi người lấy của. Ông thầy thuốc đó là bác sĩ Pierre Bongrat, 32 tuổi, nhà số 37 phố Sénac, Marseille.

Khám ốp không có tiền kỳ ở nhà bệnh, mà biết tiền cũng có người ra đón nhà bằng lĩnh, nên ông phải công gom để xét ra, đến lúc về gian-nhà đến khám tư thất ông thì thấy có một cái xác người chết đã thối ra ở trong nhà, ai cũng lấy làm lạ, sau xét ra mới biết đó là cái xác của một người đi tha tiền cần một tiệm kia, là bạn quen ở chiến-trường của ông, mà vẫn nhờ ông chữa thuốc cho đã lâu, bị ông giết để lấy tiền của người ta, còn thấy ở đấy chưa kịp tẩu đi. Nhân việc ấy sở cảnh-sát tra xét ra mới biết lâu nay một tay bác-sĩ đánh thuốc mê, và đánh thuốc độc để nhiều người, để lấy tiền của người ta, mà lệ ở thành Marseille người chết cứ có một bác-sĩ trị-bệnh cho giấy là được phép chôn, chứ không có thầy thuốc riêng của nhà nước khám xét, nên nhân-mạng chết vì tay bác-sĩ đã nhiều mà vẫn không ai biết cả. Bác-sĩ vẫn của nhà đòng đối và là rể một vị bác-sĩ khác, lại sành nghề và đứng đắn; trong buổi chiến-tranh mới rồi lại tỏ ra người ngạ ta-khí, bị thương cả thảy bảy lần, được thưởng chiến tích hội-tinh, và bắc-đẩu bội-tinh. Nhưng có lẽ vì bác-sĩ bị thương ở sọ nhiều nên thành ra lẫn-thẫn hay mơ, lại làm nay bác-sĩ mê một nhẽ thì lâu dần nỗi bỏ cả vợ mà theo thị. Mà thị có ra gì đâu. Vẫn là con-ngo của nhà cho thuê xăm, sau lại có dan-díu với một anh đầy-tớ nào đó nữa. Bác-sĩ muốn đưa người yêu, phải nộp cho tình-nhân của thị 4.000 quan, và phải làm giấy cam-đoan mỗi tháng nộp 500 quan. Bác-sĩ phải lo tiền đúng tháng như thế, mà lại rất chiều người ta, nên người ta bòn rút nhiều cũng có, vì thế nên bác-sĩ hiếm được bao nhiêu cũng không đủ mà thành ra giết người lấy của. Nay thì cả bác-sĩ lẫn tình-nhân đều đã phải tống giam cả rồi.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi muốn xin một cái thẻ cần-cước (carte d'identité), tôi là người quê ở về hạt Hải-dương, ra làm Campha đã hơn mười năm nay. Năm nào cũng lấy thẻ ở nhà quê mà vẫn làm ở Campha. Nay tôi muốn xin một cái thẻ cần-cước, thì xin ở tòa sở Quảng-yên cho gần có được không, hoặc tôi xin ngay ở sở Cần-cước Hanoi có được không? vì nếu tôi về Hải-dương xin thì phải mất cả 10 ngày lên lên Sở thì phiền mà thêm tốn-kém cho tôi. Lấy ở đâu có thể được, xin quý báo bảo cho, tôi rất cảm ơn.

LỜI ĐÁP. — Theo như nghị-định quan Thống-sứ Bắc-kỳ ngày 15 janvier 1919 thì các quan Công-sứ các tỉnh, các quan Đốc-lý Hanoi và Haiphong, các quan đầu các đạo binh và các quan bại-lý có cái chức-trách cấp giấy cần cước (*titre d'identité*) cho những người ở trong địa hạt mình cần xin.

Vì ông đã ở Campha hơn mười năm nay thì ông phải xin giấy cần-cước ấy tại tòa Sở Quảng-yên.

LỜI HỎI. — Tôi xin hỏi quí báo vui lòng chỉ giáo giùm việc sau này:

Tôi hiện đang làm giáo-tập tại Nam-ky, tôi muốn xin chữ ra Trung-kỳ hoặc Bắc-kỳ, chẳng biết có được không? Như thế có phải làm đơn xin tại đây và nộp lộ phí nhà nước có cấp cho không?

LỜI ĐÁP. — Cứ ý ông ra thì cũng có thể được, nhưng sự đổi hai xứ ấy đã có nhiều người xin rồi mà nhà Học-chính không cho. Ông phải gửi đến nhà Học-chính Nam-kỳ, nếu đã được tài tiền lộ-phí Nhà-nước sẽ cấp cho cả.

Ph. L.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Việc Trung-hoa

Ngày 23 Juillet 1925

Trương-tác-Lâm về Phụng thiên

Trương-tác-Lâm khởi-hành ở Thiên-tân đêm mới rồi để trở về Phụng-thiên.

Phi-tướng Nga ở Bắc-kinh

Quan tổng chấp-chính Trung hoa đã tiếp các phi tướng nước Nga.

Phùng-ngọc-Tường với Nhật-bản

Hai mươi nhà làm báo Nhật, đến thăm Phùng-ngọc-Tường, có đi xem Trương-gia-khẩu, cùng các trại binh ở đấy.

Phùng nói người Trung-hoa bị người bạch-chủng công-kích, thì làm cho Phùng rõ cái nghĩa vụ là phải thân-thiện với Nhật, là anh em đồng chủng của mình. Phùng nói Phùng không có gắn bó gì với nước Nga, và vẫn trung-thẳng với chính-phủ đương thời.

(*Indopacifi*)

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	31 độ
15 giờ	34 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ.	10	90
— nhì, —	10	30
— ba, —	9	50
Thóc hạng nhất, —	6	20
Bắp ngô	6	30

Giá bạc. — Kể từ ngày 23 Juillet 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 11 f. 85.

Tin tàu. — Tàu *Song-bo* đến ngày thứ hai 27 juillet hồi 10 giờ sáng ở Hải-phòng sẽ chạy thẳng đi Hong-kong.

Các thư từ ở Hà-nội sẽ mang xuống Hải-phòng tối chủ nhật 26 juillet hồi 20 giờ 7 phút.

Hai chức thanh tra hàng-hải. — Quan Toàn-quyền vừa ký nghị-định đặt ... chức thanh tra hàng-hải tại Saigon và một chức tại Haiphong.

Hội đồng xét việc bán thuốc Nam thuốc Bắc. — Quan Toàn-quyền vừa ký nghị-định đặt ra một Hội-đồng để soạn ra các điều-lệ qui định ... là cấm bán những chất độc rất nguy-hiểm như là thạch tín, mã tiền, khổ qua, vô đến là những chất thường bán tại các hàng thuốc Bắc thuốc Nam, sau là qui định việc đem nhập cảng và bán tại Đông-dương những vị thuốc Bắc thuốc Nam làm riêng cho người Á đông dùng. Hội-đồng ấy sẽ cử một hội-đồng riêng có những nhà chuyên môn khảo cứu về những vị thuốc Bắc thuốc Nam và soạn ra một sổ kê rõ những chất nào là chất thật cần dùng cho nghề làm thuốc bản-xứ.

Hội-đồng soạn các điều-lệ qui-định về việc cấm bán những chất độc nói trên ấy thì có quan Chánh giám-đốc Y chính làm chủ tọa và các hội-viên thì có: một quan cai-trị, một quan thẩm-phán Tây, quan Thanh-tra bào chế, một chân đại-biểu sở Thương chính, một chân đại-biểu các hàng bào chế Tây, một chân đại-biểu các hàng bào chế ta, một chân đại-biểu các hàng bào chế Khách; M. Boucher là chánh bào-chế ngạch binh sẽ sung chức tiên-thẩm ủy-viên.

Hội xe-đạp. — Độc-giả chắc còn nhớ đầu năm nay có hai viên hạ sĩ quan ở Hanoi là quản Demarreffe và đội Marc có đi xe đạp vô Huế vừa đi vừa về trong khoảng 64 giờ 30 phút.

Cuộc du-lịch ấy nay vừa được hội *Union vélocipédique de France* ở bên Pháp công nhận, cho và có đăng vào tập kỷ yếu của hội ngày 4 juin như sau này:

Đường mà hai viên hạ sĩ quan Demarneffe và Marc đã qua dài là 1.300 kilomètres đi vừa hết 64 giờ 30 phút. Hội-đồng quản đốc của hội sau khi đã xét các giấy chứng thực có các quan văn-võ ký nhận ở những nơi nghỉ xe, thì định ghi chép sự tài-giỏi ấy vào sổ và cấp cho viên quản Demarneffe và viên đội Marc một đạo văn-bằng và một cái huân chương riêng của nhà du-lịch. Vậy ta có lời mừng hai viên hạ-sĩ quan can-đảm ấy.

Lại xin nhắc rằng tối ngày kia 25 juillet hồi 9 giờ tại trường xe đạp có cuộc đua xe đạp và mô tô, là Bồng, Công, Bernard chạy sau xe mô tô trong nửa giờ đồng-hồ và những giải khác nữa.

Quan chánh sở điện-báo đi thanh-tra. — Quan chánh sở bưu điện là M. Lavallée đã bắt đầu đi thanh tra các sở điện báo trong xứ. Ngài định đi thanh-tra tất cả các sở điện-báo lớn trong Trung-kỳ, Nam-kỳ và xét cả các công-việc làm đường điện-báo ở các nơi.

Lại một cô thiếu nữ nhảy xuống hồ Hoàn-kiếm. — Chiều hôm nay, lúc một giờ có một cô con gái ăn bận lịch sự, áo thâm khuy vàng, quần lĩnh, giầy da-định ... cầu Thê-húc hồ Hoàn-kiếm nhảy xuống hồ tự tận. May có người phu xe trông thấy lặn xuống mãi đến trước cửa nhà Điện-báo mới vớt lên được. Hỏi ra thì người trầm mình đó khai tên là Nguyễn-thị-Ba 16 tuổi, nhà ở hàng Cau, số 85, nhưng khi người cảnh-sát đưa đến số ấy thì nhà ấy lại không nhận.

Gỗ trắc phiến

và gỗ trắc vụn, bán rẻ

Hỏi tại số 20, phố Tiên-Tsin Hanoi.

NHÀ ĐẺ CẨN THẬN

51, Phố Mã Mây, Hanoi

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU GAN-CÁ-VIÊN

(*Capsules huile de foie de morue*)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ: 0$90

油肝魚丸

Ngạch thám-tá tòa sứ. — M Nguyễn-Tấn thư ký hạng tư ngạch tòa sứ Bắc-kỳ đỗ chuyên môn kỳ thi thám-tá hạng năm thì nay được bổ thám tá hạng ấy.

Tuyển học-trò làm giáo-tập. — Trong số báo hôm qua đã đăng rõ thể lệ về việc tuyển học-trò vào lớp sư phạm để tuyển các giáo tập bậc Sơ-học Pháp Việt (cours de préparation pédagogique pour la formation des instituteurs auxiliaires de l'Enseignement primaire Franco-Annamite) ở Hanoi và Nam-định thế nào rồi, duy có cái giấy cả thí sinh cam đoan tòng sự trong ngạch học-chính thì có *5 năm* chứ không phải *10 năm* như đã đăng lầm trong số hôm qua, vì chỉ học-trò học ở trường Sư-phạm (Ecole Normale d'instituteurs) mới phải cam đoan tòng sự trong ngạch học-chính là *10 năm* mà thôi còn lớp sư-phạm để tuyển các giáo tập (instituteurs auxiliaires) thì chỉ phải cam-đoan tòng sự trong ngạch học chính có *5 năm*.

Thăng thưởng. — Các viên chức trong ngạch Văn-tự có tên sau này được thăng chức:

Thăng thư ký thượng hạng hạng nhì: MM. Huỳnh ngọc-Hồ, Trần-văn-Thập.

Thăng thư ký hạng nhất: M. Lê-văn-Hy.

Thăng thư-ký hạng nhì: MM. Nguyễn-hịnh, Ng-khắc Côn, Ng-Khuyến tức Tượng-Thiên, Vũ-khắc-Hiến, Trịnh-quang-Cư.

Thăng thư-ký hạng ba: MM. Trần-v-Khanh, Tôn-tuất-Hàn, Lê-tân-Hy.

Thăng thư-ký hạng tư: MM. Nguyễn-đình Dao, Đặng-hiền-Thế.

Thăng tây phái thượng hạng hạng ba: M. Ngô-văn-Bảng tức Vũ-hữu-Giang.

Thăng tây-phái hạng nhất: MM. Đặng văn-Phúc Nguyễn-kim Sinh, Phan-ngọc-Trạc.

Thăng tây-phái hạng nhì: M. Nguyễn-văn-Nên.

Thăng tây-phái hạng năm: MM. Phạm-văn-Chy, Nguyễn văn-Lương.

CHUYỆN GIẢI TRÍ

TẬP THỨ 7

ĐÃ RA.

Giá **0 $15**. *Ai trả trước cho 2 đồng sẽ gửi sách tiếp theo luôn luôn cho đến hết số tiền ấy mà trừ 20%; muốn lấy tự tập 1 cũng có. Gửi thư và mandat cho ông* **Dương bá Trạc**, *Trung-Bắc tân văn, Hanoi.*

Quan Đốc-to Bi-co-man

Có phòng khám bệnh tại phố hàng Bồ số 33 Hanoi

HIỆU BÀO-CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

XIN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) ở đây

Người cầm máy xe hỏa có can-đảm. — Chuyến xe lửa đêm 19 juillet vừa rồi ở Hà-nội lên Lao-kay, khi đi tới giữa chỗ ga Mỗ ha và Trai-hút, người cầm máy tên là Phạm-v-Diêm, nghển cổ ra ngoài nhìn xem bình như có gì vướng ở quãng đường đằng trước thì thình-lình bị một cây tre đổ ngả ra đường đập phải mặt một cái rất mạnh, máu chảy lênh láng, mắt bên phải bị rọng thương. Tuy vậy, người cầm máy ấy vẫn cố gắng nén cái đau mà cầm máy cho xe chạy lên tới ga Phố-mới mới xuống vào nhà thương ở Cốc-lếu để điều-trị.

Mở trường. — Nay mở một trường Sơ-học Pháp-Việt tại làng Cồ-am, huyện Vĩnh bảo Hải-dương.

Ngạch tuần cảnh — M. Khuất-duy Hoan, được bổ làm lính cảnh-sát niên bổng 112 đồng.

M Trần-văn-Thịnh, được bổ làm lính cảnh-sát, niên bổng 144 đồng.

Ngựa cũng chết nóng chăng? — M. Grenet et tham-biện Thương-chính có trình cẩm rằng tối hôm qua hồi 7 giờ có đánh cái xe độc mã đi chơi, trong xe có một cô thiếu nữ nữa, đi tới đầu phố Colomb rẽ sang đường Rollandes thì con ngựa khôn, biết làm sao tự nhiên quay ra chết. Sở Vệ-sinh đã cho người đến xé và chở con ngựa ấy.

Ăn cắp thuốc phiện — Ng-thị-Hiên tức Quý ở ngõ Sinh từ, Trần-thị-Tuất tức ... và Trần-thị-... cáo việc ăn cắp 8 hộp thuốc phiện, giá đáng 42 đồng của Lê-thị-Ba bán thuốc phiện ở Hà-đông qua Hà-nội, nên đã bị bắt giam xét.

RẠP CHỚP BÓNG CINÉMA PA HÉ HANOI

LE SECRET D'ALTA ROCCA

Trinh thám tiểu-thuyết 12 hồi

Rất hay!!! Rất vui!!!

Nhiều cảnh bí mật

Chiếu tại bản rạp — mỗi tuần lễ hai hồi

Tuần lễ nào cũng chiếu từ thứ hai đến thứ năm

Hai hồi đầu đã bắt đầu chiếu

Từ tối thứ hai 20 đến thứ năm 23 juillet 1925

Xin kính mời các quí khách đến xem.

Phim ảnh trinh thám!!

Phim ảnh trinh thám!!

MUỐN MUA!!! Những tem cũ gián thơ và dỡ hàng, đóng dấu Đông-Pháp và những tem cũ đã lâu năm. Giá thật cao.

Ai có mà muốn bán, xin viết thơ cho: Monsieur NGỌC, 33, Boulevard Henri Rivière, Hanoi.

AU CINÉMA TONKINOIS

13, rue des Eventails, Hanoi

Của báu của dân Incas

Một phim ảnh truyện phiêu lưu 12 hồi

Do Miss **Anna-Little** và **Jack Hekie** diễn

Hồi thứ 10:

DƯỚI ĐÁY Sᵀ FRANCISCO

Hồi thứ 11:

VIỆC BÍ-MẬT CỦA NỮ HOÀNG-THÂN

Hồi thứ 12:

CÔNG-LÝ THẮNG THẾ

Thứ bảy 25 juillet hồi 17 giờ 30

Chủ nhật 26 juillet hồi 17 giờ 30

Buổi ban ngày hạ giá

Biệt xứ. — Lê-văn Cảnh phải biệt-xứ cấm không được lai vãng vào địa hạt thành-phố Hanoi, Haiphong, Nam định và địa-hạt tỉnh Bắc-ninh, Hà-đông trong hạn 5 năm, kể từ ngày 20 janvier 1925

Vũ-đăng Khoa phải biệt xứ cấm không được lai vãng vào địa hạt thành-phố Hanoi, Haiphong, Nam-định và địa hạt tỉnh Bắc-ninh, Hà-đông trong hạn 5 năm kể từ ngày 8 Juin 1925.

ĐÃ CÓ TIỂU-THUYẾT

Trung-hiếu thần-tiên

Quyển thứ III, giá 0$10

Bán ở khắp các hàng sách

NƯỚC-CHANH HIỆU T. B.

TỐT NHỨT, SẠCH NHỨT, LÀNH NHỨT

BÁN BUÔN TẠI:

125, Phố Sinh-từ (cạnh Giám) Hanoi.

VIỆC BẮC-KỲ

HẢI DƯƠNG

Đâm người rồi lại đâm mình. — Vừa rồi có một tên bán kẹo và hai tên phu xe sinh ắng bất cãi cọ nhau gì thành ra đánh lộn nhau kịch-liệt. Tên bán kẹo là Tạ-v-Vinh rút ngay dao trong lưng ra chém hai tên phu xe là Trần-văn-Ngân và Trần-văn-C... cả phải nhiều vết thương nặng lắm, máu chảy lênh-láng, rồi chạy trốn vào một cái chùa gần đây. Hai người phu xe cố gượng chạy đuổi theo, nhưng khi vừa tới cửa chùa thì ngã nằm bất tỉnh nhân sự. Những người hàng phố và một người cảnh-sát ở lại vây bắt tên bán kẹo, nó thấy thế không trốn được, liền cầm dao tự đâm ngay mấy nhát vào ngực cũng bị trọng thương.

HÀ ĐÔNG

Về việc người lý-trưởng tiêu lạm tiền thuế. — Người lý trưởng Nguyễn-kim-Nhung ở làng Công-xuyên, phủ Thường-tín thu được 1.700 đồng bạc thuế lấy sạch trốn đi mất, mà bản-báo đã nói rõ ngay từ khi việc ấy xảy ra, thì từ bấy tới nay vẫn chưa tìm thấy tung tích đâu cả. Cái số tiền thuế tên lý trưởng ấy đã lấy trốn đi thì hiện quan trên đã cho phát mại gia-sản của hắn được 1.100 đồng, còn thiếu 600 đồng thì làng ấy phải chịu đề nộp đền vào công-quĩ.

PHỦ-LẠNG-THƯƠNG

Xe hỏa trượt bánh. — Chuyến xe-lửa chiều chủ-nhật 19 juillet ở Nacham về Hà-nội khi đi tới km 53 thì một toa nối bị trượt bánh, nhưng may không việc gì đến người, chỉ cái toa ấy bị lật xuống đường và hỏng mất một đoạn đường sắt chừng 50m Lập tức ở Bắc-giang cho thợ lên chữa suốt ngày thứ hai thì sớm thứ ba xe đã đi lại được.

VIỆC KINH-ĐÔ

Dụ về khoản cải thiết tăng thiết chánh sứ, phó sứ cung hộ. — Dụ Hoàng-thúc-phụ Thân-nghi Kiến-thái-vương thịnh đức chung tường, đốc sinh tam thánh, thứ đệ nhập ... đại-thống, nếu không nhơn hiếu ... lường, thời làm sao mà nhờ được Hoàng-thiên hậu quyến như thế.

Khi Hoàng-khảo ta mới lên có phê thị rằng: «Nhị đệ tiên thừa đại-thống, quả-nhơn phụng khải trung-hưng.» Đem khắc tấm chữ vào ngọc-khánh phụng ngự huyền-bội, là cũng có thâm ý vậy. Từ đó sùng đức báo ân, truy tặng làm ... ông thúc-phụ. Nhưng còn chưa làm tận biểu nên mới định kiến lăng điện, lăng ấy hiệu rằng Bửu-thành, điện ấy hiệu rằng Truy-tư-điện, phụng «Thánh-ý khảo cổ.»

Chước kim sắp muốn gia tôn đế-hiệu, nhưng chỉ xưng Hoàng-thúc-phụ Hoàng, để mà không xưng là Hoàng-khảo, vì tình ý bảo mình nối chánh thống của đức Dực-tôn-anh hoàng-đế. Nhưng chưa kịp cử hành, thời đã thăng hà.

Ôi! người đã mất thờ chánh sự lại nhơn thế mà đình đi, những nghĩ lại hậu khánh-nguyên tưởng không phải như các Thái-vương khác bì được.

Về năm Thành-thái, cố thủ Ưng-quyến thừa tự cho Tôn-vương, tập phong Kiến-quận-công, sau khi mất rồi, thời con là Bửu Phong và Vĩnh-Thùy đều còn trẻ nhỏ.

Sau Bửu-Phong thừa tập làm Hương-công cũng chiếu như lệ các phủ các phòng khác mà làm.

Khi trẫm lên ngôi, cho Bửu-Phong tùng chánh học tập lại đem Vĩnh-Thùy quá kế cho ngự đệ là cố An-hóa-công. Năm ngoái Bửu-Phong thất lộc, con là Vĩnh-Thừa còn nhỏ ở lại đi du học cùng Thái-tử bên quí quốc nên chi chủ tự ở nhà thờ Tôn-vương ta lại để hư khuyết.

Tưởng nhớ đức Tôn-vương ta lúc công tích đức nhơn hiếu từ lương, khách đến tam triều, kịp đến quả-nhơn Tôn-vương ta tuy chưa được thiệu thống truy tôn, mà đối với nhà nước hiệt có cái thể thống chí cực tôn sùng vậy.

Trẫm chưa kế chí thuật sự được, há chẳng quan tâm mà để cho không ai có việc tế tự sao.

Chiếu theo các Tôn lăng đều có chánh sứ và phó sứ để phụng thị và thủ hộ.

Trong năm Đồng-khánh, phụng sắc đặt cung hộ chánh phó sứ để phụng thị và thủ hộ ở lăng điện Tôn-vương Lúc bấy giờ thành thể cho Hường Thỏa làm cung-hộ sứ. Sau nhơn điện ấy thờ tiên-đế ta mà linh giảm đi. Gần đây trẫm sắc để lại cung-hộ-phó-sứ để phụng thị và thủ hộ Tư-lăng, nhưng chưa có chánh-sứ. Nay chuẩn cải chức cung-hộ-phó-sứ ở Tư-lăng lại làm cung hộ sứ, và đặt thêm một viên cung-hộ phó sứ để chuyên phụng thị ở Tôn từ của đức Kiến-thái-vương. Vậy hiện lãnh cung-hộ-phó-sứ là Bửu-Thảo chuẩn cải lãnh cung-hộ-sứ, An-hóa huyện hầu là Vĩnh-thùy chuẩn cho cải thọ

(*Xem trang thứ ba cột thứ hai*)

số 241

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Thạch-tú nói:

— Hẳn lấy bông-đăng làm hiệu.

Hoa vinh ngồi trên mình ngựa trông thấy, liền trỏ mà bảo *Tống-giang* rằng:

— Đại-huynh có trông thấy ngọn đèn đỏ ở trong bụi cây kia không? Hễ ta đi về phía đông, hắn dịch ngọn đèn đỏ quay về phía đông, mà ta đi về phía tây thì ngọn đèn đỏ cũng quay về phía ấy, chắc ngọn đèn ấy là hiệu-lệnh của chúng đó.

Tống-giang nói:

— Thế thì bây giờ biết dùng cách gì mà trừ được ngọn đèn ấy?

Hoa vinh nói:

— Khó chi điều ấy!

Nói xong, liền giục ngựa tiến lên, giương cung bắn thẳng một phát, chính trúng vào giữa cái ngọn đèn đỏ kia phải rơi xuống mặt đất. Các quân mai-phục của giặc, không trông thấy ngọn đèn đỏ, tức thì rối-loạn.

Tống giang bảo *Thạch-tú* đưa đường, rồi mở lối đi thẳng ra ngoài sông làng.

Bỗng nghe thấy phía núi trước mặt có tiếng quân-sĩ reo hò và đèn đuốc rực rỡ, *Tống giang* truyền bảo tiền quân hãy đứng dừng lại, để cho *Thạch-tú* đi do thám trước.

Một lúc, *Thạch-tú* trở về báo rằng:

— Đạo quân thứ hai ở trong sơn-trại ta đã tiếp ứng tới nơi, đang đuổi đánh các quân mai phục của giặc.

Tống-giang nghe nói, truyền tiến binh để cùng đánh gấp, mở lối đi ra cổng làng, hội-hợp với toàn quân của *Lâm-sung* và *Tần-minh*. Bấy giờ trời đã sáng rõ, kéo nhau đến một cái gò cao để hạ trại.

Đến khi kiểm-điểm quân-mã, không thấy *Trấn-tam-sơn Hoàng tín* đâu cả. *Tống giang* giật mình kinh sợ, truyền hỏi duyên-cớ làm sao.

Có một tên quân đêm qua theo đi được mắt trông thấy, mới thuật chuyện rằng:

Hoàng đầu-lĩnh vâng theo tướng lệnh, lên đi lên trước, để dò thăm đường lối, không ngờ trong bụi cỏ lau bỗng có mấy ngọn câu liêm thò ra, móc lấy chân ngựa. *Hoàng* đầu-lĩnh ngã ngựa, bị năm bảy người xúm lại bắt sống đem đi, không thể nào mà cứu cho được.

Tống-giang nổi giận, toan chém tên quân ấy vì tội tại sao biết chuyện như thế mà không phi báo ngay. *Lâm-sung* và *Hoa-vinh* can-ngăn mãi, *Tống-giang* mới thôi.

Mọi người đều có ý buồn rầu mà rằng:

— Ta chưa phá vỡ được *Trúc-gia-trang* mà đã tổn thiệt mất hai tướng biết làm thế nào!

Dương-hùng nói:

— Chỗ này cả thảy có ba bốn thôn-trang, kết liền với nhau *Lý-gia* quan-nhân ở đông-thôn kia, hôm trước đã bị *Chúc bưu* bắn cho một phát tên, hiện nay vẫn còn đang dưỡng bệnh, vậy ta nên đến để xùng hảo thương-nghị.

Tống-giang nói:

— Thế mà tôi quên bẵng đi mất. Và hẳn lại biết rõ hết tình hình chỗ này hư thực thế nào.

Nói xong, truyền đóng một chiếc ngựa tốt và thân-hình đem các đồ lễ-vật như rượu ngon, dê béo, vân vân đến xin vào yết kiến *Lý ứng*.

Tống-giang để *Lâm-sung* và *Tần minh* giữ trại rồi cùng *Hoa-vinh Dương-hùng* và *Thạch-tú* lên ngựa thẳng đường tới *Lý-gia trang*. Lại có đem theo ba trăm quân-mã nữa.

Khi đi tới nơi, trông thấy trang-môn đóng chặt, chiếc cầu treo đã cất bỏ đi. Xung quanh ngoài tường lại có rận quân canh giữ. Quân trên chòi trông thấy *Tống giang* đến, liền nổi hiệu trống lên để truyền báo.

Tống-giang ngồi trên mình ngựa nói to lên rằng:

— Tôi là nghĩa-sĩ ở *Lương-sơn-bạc*, tên gọi *Tống-giang*, xin vào yết-kiến đại quan-nhân đây, chứ không có ý gì khác cả, bất tất phải phòng bị.

Đỗ-hưng đứng ở trên chòi, trông thấy có *Dương-hùng* và *Thạch-tú* đi theo, vội vàng mở cửa và thả một chiếc thuyền con ra đón. *Đỗ hưng* cúi chào *Tống-giang*. *Tống giang* vội vàng xuống ngựa để đáp lễ lại.

Dương-hùng và *Thạch tú* trỏ *Đỗ-hưng* mà giới thiệu với *Tống-giang* rằng:

— Người này tên gọi *Quỉ-kiểm-nhi Đỗ-hưng*, hôm trước đưa hai anh em chúng tôi vào yết kiến *Lý* đại quan-nhân đó.

Tống giang nói:

— Thế ra ông *Đỗ* chủ quản đây! Dám phiền ông nói với đại quan-nhân cho rằng tôi là *Tống-giang* ở *Lương-sơn bạc*, nghe tiếng đại quan-nhân đã lâu, chưa được bái yết lần nào, nay nhân đi đánh *Chúc-gia-trang* qua đây gọi là có chút lễ mọn để dâng xin cho được bái-yết, quả không dám có ý gì khác cả.

Đỗ-hưng nhận lời, lại chèo thuyền vào để bẩm trước với *Lý-ứng*. Bấy giờ *Lý ứng* chưa khỏi vết thương, đang khoác cái mền ngồi ở trên giường *Đỗ-hưng* thuật những lời *Tống-giang* xin vào yết kiến cho *Lý-ứng* nghe.

Lý ứng nói:

— Hắn là một người phản-tặc ở *Lương-sơn bạc*, ta tiếp-kiến hắn, tránh sao khỏi sự hiềm-nghi. Vậy nhà ngươi nên trả lời với hắn rằng: Hiện nay ta còn đang ốm nằm một chỗ, không thể ra tiếp-kiến được, xin hãy khất đến hôm khác, còn các lễ vật ban-tứ, không dám nhận một tý gì.

Đỗ-hưng lại chèo thuyền ra nói với *Tống giang* rằng:

— Chủ-nhân tôi nghe tiếng ngài đến, vẫn định thân-hành ra nghênh-tiếp, ngặt vì từ khi bị thương, vẫn ốm nằm một chỗ, không thể ra tiếp-kiến được, xin hãy khất đến hôm khác, còn các lễ-vật ban-tứ, không dám nhận một tý gì.

Tống-giang nói:

— Tôi biết ý ông chủ ở đây rồi! Vì ta đánh *Chúc-gia-trang* bất lợi, xin vào yết-kiến, ông ta sợ *Chúc gia trang* sinh giận, cho nên không dám ra tiếp-kiến chứ gì!

Đỗ hưng nói:

— Không phải như thế, thật quả là đang bị bệnh. Tôi đây vốn người ở đất *Trung sơn*, nhưng đến đây đã lâu, cũng có thể biết rõ được tình-hình chỗ này hư-thực thế nào. Chỗ này cả thảy có ba thôn-trang: khoảng giữa là *Chúc-gia trang*; phía đông là *Lý gia trang* của ông chủ tôi đây; còn phía tây là *Hỗ gia trang*. Ba thôn-trang ấy đã kết ước cùng nhau sống chết một lòng, có hoạn-nạn gì, tất cùng cứu viện. Ngày nay ông chủ tôi cãi ý siên, cho nên không đem quân tiếp-ứng, nhưng còn *Hỗ gia trang* ở phía tây, tất thế nào cũng tiếp-ứng cho *Chúc gia-trang*. *Hỗ gia-trang* có một người nữ tướng tên gọi *Nhất trượng-thanh Hỗ-tam-nương*, võ-nghệ rất giỏi, vẫn thường hay dùng hai thanh nhật-nguyệt-đao. Nàng với con thứ ba ở *Chúc-gia-trang* là *Chúc bưu* đã đính-ước kết hôn với nàng, chẳng bao lâu nữa sẽ làm phép cưới. Nếu ngài đánh *Chúc gia trang* thì bất-tất phải phòng-bị mặt đông chỉ cần phải phòng bị mặt tây mới được. *Chúc gia trang* có hai cửa một cửa ở phía tây mọc *Độc-long-cương* và một cửa ở phía nam *Độc long cương*. Nếu đánh cửa trước thì không được việc gì, tất phải đánh ập hai mặt, mới có thể phá vỡ được...

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo, 15 chân-kính
Mặt số trắng có chữ đồ-vàng
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11$50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
88, Phố Paul Bert, — HANOI
3007

BÁN GỖ :

Lim, gụ, táp đủ các sắc, ván sàn, giui nhà, than củi và than mỏ

Có gỗ ở cửa lối đem về,
Bán buôn và bán lẻ.
Hỏi lại hiệu **Nguyễn-đức Mai**
Hanoi : *phố bờ sông, số 4 téléphone N° 404.*
Haiphong : *Phố trường Bách-nghệ, số 20 (rue de l'Arsenal) téléphone N° 389.*
Hadong : *Phố Thường-tín số 1.*

Thứ sữa tốt thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu **Conté** *của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hòa-Lan, là một thứ sữa những người yếu, trẻ con cùng tất cả mọi người ưa thứ sữa đặc có chất nguyên, dùng rất tốt.*

Ai có tính khó đến đâu, dùng thứ sữa này cũng phải vừa lòng.

Bán buôn tại :
COMPTOIRS COLONIAUX CHINOIS
Haiphong. 2220

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU **BÀO-CHẾ MONTÈS**
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santaloi
chất : Salol
và chất : Uroformine
Giá 1$30 một hộp

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal
0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhằm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay !

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

Quảng-lộc tự khanh bổ sung phó-sứ, khỏi phải lên trật để ở Tôn-tử cho có người phụng thị, đợi khi nào Vĩnh-thừa trưởng-thành sẽ cho thừa tập.

Vậy cung-hộ-phó-sứ nhưng chiếu lệ tăng tam phẩm ấm hàm, nếu có khuyết, sẽ chiếu như các Tôn-lăng mà sung điền, vĩnh vi lệ.

Khoản nầy trẫm đã thương quí Khâm-sứ đại-thần ý hiệp, chuẩn lục cho Bửa-ty tuân hành. Khâm-thử.

Nội-các cung lục.

Cấm-gạo xuất cảng. — Thóc gạo ở tỉnh Quảng-bình cấm không được đem đi các tỉnh khác, xứ khác hay là ngoại quốc hạn từ nay cho đến ngày 1er Octobre 1925

Những số thóc gạo đang mua-bán dở hoặc đã làm hợp đồng nhất định từ lúc chưa tuyên bố lệ nầy thì có thể mang đi được, nhưng phải có giấy chứng thực và có giấy phép của Công-sứ Đồng-hới mới được, trừ ra có việc gì không đâu đình xong thì phải khẩn ngoại lên quan Khâm-sứ.

Một chiếc canot bị cháy. — Tối hôm 5 juillet tại nơi bến sông Pháo-cam, một chiếc canot của trường Bảo-công bị cháy. Canot ấy thường ngày đi về cột lại nơi bến ấy. Hôm ấy chẳng biết vì cớ gì lại không rõ là cháy hồi nào mà đến sáng ra người ta thấy chỉ còn cái bong vải nổi trên mặt nước kéo lên thì đã bị cháy hư hỏng ít nhiều, nên phải chìm đi, chẳng biết có còn dùng được nữa chăng. Hiện nay trường ấy đương tu bổ lại.

Cái thảm nạn ô-tô.— Ngày 6 juillet buổi chiều nói 3 giờ một cái ô-tô số A 653 do tên Điền cầm tay lái, ô-tô ấy của một công ty vận tải ở phía bắc Trung-kỳ chạy từ Huế ra Đông-hà, khi chạy gần đến ga Văn-xá thì vừa chuyển xe-hỏa chạy một lần với ô-tô, mỗi bên đều có tiếng rầm rầm kêu vang tai ồm ộc. — Đang khi ấy thì có bốn người dân-bà nhà quê gánh bốn gánh tranh vừa đi qua khỏi đường gác xe hỏa thì bước lên đường quan đang cùng nhau đi sau trước một đoàn thì cái xe ô tô đâng sau chạy tới, khi cách bọn người ấy chừng vài trăm bước thì đã bóp còi, nhưng nghiệt vì tiếng xe hỏa kêu rầm rầm làm cho bốn người nhà quê ấy choáng tai mà không nghe được tiếng còi ô-tô, cho nên ô-tô chạy gần đến nơi mà bốn người ấy vẫn đi giữa đường mà không tránh, người cầm may cũng đã hết sức tưởng là tránh khỏi, ngờ đâu va phải một người thì người ấy bị ngã dập vào xe cái xe lại xác người ấy lên cái cầu bàn mà chạy một đoạn chừng vài mươi thước rồi mới dừng được, khi dừng lại thì người ấy mới tỉ nhào xuống đất máu ở trong mồm phun ra như xối mà chết tức thì. Liền khi ấy đã báo quan sở tại đến khám xét làm tờ biên bản rồi cho mai táng.

Mùa long-nhãn năm nay. — Ở Huế có cái hồ sen đỏ trai rất nhiều. nay mùa xoài, vải, cơm chôm, hạ bịp và đào đã hết, tiếp đến mùa thơm, mít và long-nhãn. Năm nay xem chừng long-nhãn được mùa hơn cả các thứ trái khác.

Trái long-nhãn là một loài trái có tính bổ huyết và bổ hỏa, cho nên ý khoa xe đăng, tuy vậy mà ăn tươi thì độc là hay đó mới. Bởi vậy mà các nhà có trẻ con phải nên phòng ngừa trước, chớ cho chúng nó ăn nhiều thứ ấy thì cuộc là phải bị bệnh đó mất ngay mà đã bị bệnh ấy thì khó gung-ơ, khó điều trị mới lành, cho nên rất vô ý thì có khi phải mang bệnh-đui mù khôn khỏi.

Vậy tại mùa long-nhãn được tức là khi bệnh đau mắt sẽ sinh ra nhiều, cho nên ăn uống phải cẩn thận mà phòng gần thì khỏi lo xa.

Nước mặn dẫy lên sông Hương — Năm nay nước mặn lên sông Hương sớm lắm, nương khi dẫy lên khi dợt về không thường. Từ khi hạ tuần tháng tư trước đã thấy sông Hương có nước mặn, được vài hôm lại thấy hết. Bởi lẽ ấy mà các điền chủ có ruộng đất hai bên bờ sông không có thể y theo thời kỳ nhất định như mọi khi trước để ngăn nước mặn vào ruộng mương, thành thử phải thiệt hại nhiều hoa lợi lắm mà.

Thời tiết. — Từ đầu tháng năm đến nay trời tuy có mưa nhưng khi rồi lại bức bối nóng nực lắm hôm hôm đêm mà nằm thở xì hiển đến 30 độ, bức bối nóng nực quá chừng. Bởi vậy mà nhiều người như là trẻ con thì hay mắc phải bệnh cảm mạo thổ thấp, bệnh sưởi, và bệnh lị ấy là do bởi thời tiết bất bình mà sinh ra bệnh tật cho nhơn dân.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Rượu phạt. — Sao mà độ này ở Đò-lèn trở lên lắm rượu phạt ế? Người thì nói rằng pha nước, người lại nói rằng rượu trồng man hà hơi. Nhưng mà sao lại có mùi kẻ và uống vào một lúc sôi bụng ỗ-ồ ? Cứ như lời người ta nói thì phần nhiều người buôn đổi quả bỏ kẹp cháy thành than rồi tán ra bột hòa lẫn với nước với, lọc cho kỹ đem pha vào rượu để khi người nhà Đoan có về khám đem thước đo thì mới nếu thước lên được. Vậy các người coi việc rượu này phải nên lưu tâm xem xét đến mới được.

Mượn việc lỗ bái làm nghề sinh-nhai. — Ở làng Bông-trung có một tên kia thường gọi là ông đồng khéo có cái cách đi đa thuyết, đặt ra những chuyện thần thánh biển hiện, ma quỉ ám ảnh để huyễn hoặc bọn dốt nát kia mà đi lễ bái các nơi, chỗ lập bát hương, chỗ đóng thần thờ, hay ai có yếu đau thì nó nói những sự đâu cao tuổi nặng, người đi dưới đất, bóng đi trên trời, cha bắt đồng, mẹ chấm linh v. v. đại khái những câu như thế, và nhờ được cái tài khẩu-biện mà ngày nào cũng cơm rượu no say, quần áo là lượt, kiu-cau cho giảo-quyệt quá, lại giảo thiệp với mấy anh phù thầy khác nữa đã bẻ đăng bênh vực lẫy nhau mà đi làm shay chẳng phật, bắt ma bắt tà. Hễ trong làng nhà nào ấn mừng cưới xin, là nhẩn cũng len lỏ vào cho được để lựa chiều mà giảng cái đạo của mình. Ấy chúng đồng tâm tác tệ như thế mà đã làm cho một tên phó-lý kia mê-tín đến nỗi sắp khuynh gia bại sản mà còn chưa tỉnh ngộ được. Vậy hà con ta phải nên tránh xa.

N. B. lại cáo

QUẢNG-BÌNH

Cuộc diễn thuyết hàng tháng ở hộ Quảng-trị. — Hôm 18 juillet ở hộ-quán hội Quảng-ri (Société d'enseignement mutuel) có mở cuộc diễn-thuyết về tháng Juillet này, do ông-giả là quan Huyện Tuyên-hóa Trần-mạnh-Đàn diễn-thuyết. Bài diễn-thuyết kỳ này nói về « Pháp thuộc-sai về du-lịch ».

Cuộc diễn-thuyết bằng quốc-văn của hộ Quảng-trị mở ra đã non một năm, bỗng lâu vẫn được tiếp-tục cả.

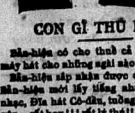
Việc làm đường xe lửa ở Minh-cầm. — Con đường xe lửa khoảng thứ nhì từ Ngân-sơn đến Tân-ấp đã khởi-công hoa một năm nay ; trong những công-trình kiến-trúc đó, có việc làm ba cái hầm ở hạt Minh-cầm là khó hơn cả, công việc tuy khó nhưng hiện nay người phần đã làm xong được bảy phần rồi, nghĩa là những cái hầm đó đã đào thông suốt được cả, bây giờ chỉ còn mở rộng ra mà thôi ; còn những việc đắp đất, làm nhà ga xây cầu cống, cũng đều tiến hành một cách nhanh chóng cả.

QUẢNG-TRỊ

Phải chó dại không ? - Trưa hôm nọ vào khoảng 11 giờ thấy một con chó mực và trắng đâu tự đâu trường hát chạy thẳng theo con đường Avenue de la Gare. Khi chạy tới ngã tư thì dừng lại một chút rồi rẽ ra Tòa sứ, sau lại chạy xuống lối Abattoir. Con chó này xem bộ dị dạng lắm, hai con mắt thì trông mà đỏ, lưỡi thì lè ra, mà khi nó chạy thì gặp con chó nào nó cũng cắn liền cả, như thế thì không biết có phải chó dại không ?

Ở thành-phố Quảng-trị này, hễ con ta nhà nào cũng nuôi chó cả, nhà thì 3 con, nhà thì 2 con mà nhà nào có ít ra đi nữa cũng có một con cả.

Mùa này chính là mùa chó hay phát dại mà các nhà nuôi chó phòng như không biết bổn-phận của mình nuôi chó là phải cột xích nó lại trong nhà, không được thả cho nó chạy khắp đường nào cũng có như thế, dầu quan trên chưa có lời truyền sức cấm chó đi nữa thì bổn-phận mình nuôi chó cũng phải biết cái trách-nhiệm ấy mới được.

CON GÌ THÚ HƠN ?

Bản-hiệu có cho thuê cả đĩa hát cùng là máy hát cho những ngài nào để tiêu kỳ quỹ.

Bản-hiệu sắp nhận được đĩa hát mới mà Bản-hiệu mới lấy tiếng như là : Đĩa âm-nhạc, Đĩa hát Cô-đầu, tuồng Cải-lương, vân vân... rất hay lắm rất lý thú lắm chạy bằng kim rất bền lắm rất rõ lắm của nhà « Victor » có tiếng nhất Hoàn-cầu.

CHANSON & Cie, HANOI

Cuộc thi thơ

Của Nhà-nay-Quán nhì-cí

MMMCDXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Tôn-giáo nền xưa vẫn kính sùng,
Kỷ Bắc đây là nơi thắng địa.
Trời Nam riêng một thốc khuê cung,
Soa tô các Lý nhiều phai thắm,
Mục điểm bia Lê nét nhạt nhòng.
Nùng Nhĩ chung sinh người đã mấy,
Đường dân ai có nhớ đây không.

Trần-Dinh
Làng Quần-phương Nam-định

MMMCDXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Chính học này ai có nhớ không,
Lưỡi búa xuân thu trăng lồ ác,
Vầng gương nhật nguyệt gửi niềm trung.
Lò vàng khói lạt triều Lê Lý,
Mõ gõ hồi khua khoảng Nhị Nùng.
Giấy trắng mực đen đèn thiên-hạ.
Đây đài kỷ-niệm đã soi chung.

Trần-đức-Tuy làng Bảo-hậu, Nghệ-an

MMMCDXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Này cột cương-thường chớ để long,
Cung Lý một tòa tô vẻ phượng,
Bia Lê mấy lớp rõ đầu long,
Mưa xuân gió thuỵ trời Nam-Việt,
Bể thánh rừng nho đất Lạc-long,
Thành Huế mừng nay trong mấy nhạo,
Văn-minh thêm rạng đức Kiền-Khôn.

Võ-oán-Minh làng Bảo-hậu, Nghệ-an

MMMCDXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Học tổ là đây thứ ngẫm trông,
Đông-lộ khơi ra nguồn chính-học,
Tây-hồ ghi để dấu nho-phong,
Hai dinh hương tốn triều Lê Lý,
Ba giáp bia cao khoảng Nhị Nùng.
Còn nước còn non còn vũ-trụ,
Hãy còn một-đạc hãy còn chung.

Võ-oán-Kiêm làng Bảo-hậu, Nghệ-an

MMMCDXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Qua miếu mà ai chẳng chạnh lòng,
Cung Lý tứ bề trông phấn mốc,
Gác Lê ba chữ nét vàng phong.
Cuộc đời tan hợp mấy Nùng-bạc,
Nguồn đạo thăng trầm nước Nhị trong,
Nguyện-khí hà vì Tản Hán khác,
Hình-hương xin giữ thói con Hồng.

Lê-ngọc-Hoàn làng Bảo-hậu, Nghệ-an

(Còn nữa)

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Tôi là Trần-quý-Miên ở phố Vân-thị tỉnh Ninh-bình, thừa mệnh thân-mẫu tôi mà đăng mấy nhời bố-cáo như sau này : Nguyên thân-phụ tôi là Trần-quý-Cơ, có nhà cửa mở hiệu buôn bán gọi là hiệu Mỹ-hữu cũng ở phố Vân-thị, tỉnh Ninh-bình là nhà tôi ở bấy giờ.

Ngày mồng hai tháng ba Annam năm nay thân-phụ tôi chẳng may từ trần, khi còn sinh thời hiện đã lập chúc-thư phó những tài sản nhà cửa cho các con, đã có Tộc-thuộc, Trưởng-phố và xin chữ tòa Sứ làm chứng, vì mẹ tôi ở nhà quê, khi ấy thân-phụ tôi có quyền giao cho người vợ lẽ thân-phụ tôi tạm trông nom hàng quán cửa nhà, trong khi thân-phụ tôi yếu đau, mà tôi thì hiện đương học trường Thành-chung Nam-định cho nên chưa kịp thì hành tờ di chúc của thân-phụ tôi. Nay nhân vì nghỉ hè, tôi về xem cửa nhà hàng quán phan nhiều sai xuyễn, vậy tôi có lời bố cáo này xin các thương khách, ai có hàng quán bán chịu, hoặc cho vay ở người vợ lẽ thân-phụ tôi thì truy thu lấy, chứ không được can phạm đến gia-sản của thân-phụ tôi như trong di chúc ; tôi chỉ nhận những trách-nhiệm từ khi thân-phụ tôi chưa từ trần về trước thôi, và xin những ai có công nợ của thân-phụ tôi thì xin đem đến nhà tôi mà giá tôi sẽ giao lại vận-tự ; nếu đem giá người nào thì phải mất số tiền ấy không được oán thán,

Sự trách nhiệm đăng báo này chúng tôi xin chịu.

Nay bố cáo
Ninh-bình, le 21 Juillet 1925
Vợ cả Trần-thị-Như
Con giai trưởng Trần-quý-Miên
Rue Vân-thị, à Ninh-bình.

Sở Dân-thủy nhập-Điền

Tỉnh Phủ-yên ở Tuyguahoa (Annam)

Hiện nay, sở Dân-thủy nhập-điền mộ thợ nề biết xây đá mó-e-lông (moellons) với hồ xi-măng (ciment) để xây đê-hàn (barrage) tại Đồng-cam.

Ai muốn làm thì phải đến trình diện tại sở Dân-thủy nhập-điền ở Đồng-cam hay là ở Tuy-hòa.

Muốn hỏi điều gì thì cứ đến báo-quán mà hỏi.

Quan chánh Bác-vật thủ-hiến
tòa Dân-thủy nhập-điền

SÂN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ năm 23 Juillet 1925

TẠP KỊCH TRICH DIỄN

Bản-hội xét ra rằng lâu nào bản-hội diễn hát những bài tạp kịch, các quý-khách đều có lòng chiếu cố đến xem rất đông vì trong những bài kỳ có những đoạn rất hay rất vui mà bản-hội đã trích ở trong các tích hát hay ra, và lại có đủ các giọng hát chèo cổ mà ngày thường thì không mấy khi hát đủ được các lối. Vậy tối nay bản-hội xin chọn trong những tích hát sau này mà lựa ra toàn những chỗ rất vui trò đem ra khai diễn để hiến các quý khách một cuộc mua vui rất đích đáng

Đoạn thứ nhất :
KIỀU LIÊN LẠC LOẠN
(1 cảnh)
Đoạn thứ hai :
HỒNG NƯƠNG XIN LỬA
(1 cảnh)
Đoạn thứ ba :
CHU MÃI THẦN
(1 cảnh)
Đoạn thứ tư :
LÃO KỲ ĐẦU TRUYỀN
(1 cảnh)
(Hài kịch rất là buồn cười)

Các điệu hát trong bài tạp-kịch này xin liệt kê như sau này : Hát ba than, hát thán, hát cảm giá, hát đương trường, hát cách, hát dịp một, hát cảm giá, hát dịp đuổi, hát lệch, hát sắp, hát du, hát huê tình, ca cổ bản, hát nói, ca nam thương, hát hầm, hát sổi nêu, hát lắng, hát dịp chữ, hát trống quân, hát ba vãn, hát than sử, ca từ đại cảnh, ca rẻ duyên, ca nam thương, ca hành-vân, ca kim tiền.

Hồi thứ II này rất là vui trò Cô cảnh sông bạc và cảnh bông-lau diệu bộ như thực.

Tích sáu là hồi Diệp-đại-Khanh khi cải bị chồng đuổi đi rồi thì cùng với 2 con vợ lẽ là Nguyễn-Tử và Qui-Tử cùng 2 đứa ở là thằng Cha-Gạc và con Vin đi buôn bán một nơi. Diệp-Kha thì ở nhà cùng với Diệp-nhị nương với cậu và bạn chơi bời phá hết cả cơ nghiệp.

Cảnh đầu có nhiều bài hát hay lắm như bài hát điên, ca vọng phu, than ba vãn. Xin các quý-khách chiếu-cố đến sớm cho, kẻo bỏ phí mất những bài hát trong cảnh đầu ấy. Đúng 8 giờ tối thì khai diễn. Xin các ngài giữ chỗ ngồi trước kẻo hết. Có bán vé trước từ tối thứ năm.

Tối thứ bảy 25 juillet 1925

ĐỨC MẪU THOÁI

Tích hát này đủ cả bi hộ ai lạc. — Thảm nhất là chỗ công-chúa phải dây vào rừng than vãn rất là não nùng ai oán. Vui nhất là chỗ các loài thảy tộc lên rước Công-chúa về Đông-định, trông rất là uy linh. Bộ thảy tộc mới sắm mới lại trông rực-rỡ lắm, như thực vậy.

Tối thứ sáu 24 Juillet 1925

GƯƠNG TÀY LIÉP

(Hồi thứ II)
(Chia làm 4 cảnh)

Vở chèo cải-lương, soạn thành hơn 30 điệu hát kể sau này : Hát điên, ca vọng phu, hát than, hát lan thảm, hát sa-mạc, vi lối thường, ca giao duyên, hát đường trường, hát cách, hát dịp một, hát cảm giá, hát dịp đuổi, hát lệch, hát sắp, hát du, hát huê tình, ca cổ bản, hát nói, ca nam thương, hát hầm, hát sổi nêu, hát lắng, hát dịp chữ, hát trống quân, hát ba vãn, hát than sử, ca từ đại cảnh, ca rẻ duyên, ca nam thương, ca hành-vân, ca kim tiền.

Hồi thứ II này rất là vui trò Có cảnh sông bạc và cảnh bông-lau diệu bộ như thực.

Tích sáu là hồi Diệp-đại-Khanh khi cải bị chồng đuổi đi rồi thì cùng với 2 con vợ lẽ là Nguyễn-Tử và Qui-Tử cùng 2 đứa ở là thằng Cha-Gạc và con Vin đi buôn bán một nơi. Diệp-Kha thì ở nhà cùng với Diệp-nhị nương với cậu và bạn chơi bời phá hết cả cơ nghiệp.

Cảnh đầu có nhiều bài hát hay lắm như bài hát điên, ca vọng phu, than ba vãn. Xin các quý-khách chiếu-cố đến sớm cho, kẻo bỏ phí mất những bài hát trong cảnh đầu ấy. Đúng 8 giờ tối thì khai diễn. Xin các ngài giữ chỗ ngồi trước kẻo hết. Có bán vé trước từ tối thứ năm.

Tối thứ bảy 25 juillet 1925

ĐỨC MẪU THOÁI

Tích hát này đủ cả bi hộ ai lạc. — Thảm nhất là chỗ công-chúa phải dây vào rừng than vãn rất là não nùng ai oán. Vui nhất là chỗ các loài thảy tộc lên rước Công-chúa về Đông-định, trông rất là uy linh. Bộ thảy tộc mới sắm mới lại trông rực-rỡ lắm, như thực vậy.

Rượu bổ-dao :

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ khen của **HOÀNG-THƯỜNG**

Theo thính tự-nhiên ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tuổi khỏi thì không ai có thể tin được !

Xin xem-xét và so-sánh cho kỹ kẻo nhầm to !!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tôi Nội-các phụng tới chầu phê rằng :

Chiếu nay đợi được phòng của **MONTÈS** *gui ông, có chế nên một thứ rượu bổ để tăng ngự dạ-vị cho rất hay, đáng nên giữ thưởng, trước lục phê ti ; gửi cho gui được phòng chế-ông để tỏ thành-giả.*

● *Khâm thử.*

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên được hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất đã được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Trang-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Bột ăn **PHOSPHATINE FALIÈRES** đánh

Từng lâu nay, bán gọi dùng trong hộp thiếc hàng chữ khắc kính lồng.

Có mua nhiều cho được bột PHOSPHATINE FALIÈRES vừng bổ hoàn thay, bổ phổi và chữa bệnh người lớn đau buyết, ăng gái bổ ăn nhiều, ăng là bổ cả đàn ông, đàn bà.

Đã trở bán ông bột — Tại cửa hãi ở Paris, 26 t. đường La Fayette, R. C. Paris, 11.300

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

TẠI GIAN BÁN CÁC ĐỒ DÙNG TRONG NHÀ

Thứ chai Bouteille isolante MAJIC, vỏ bằng cốt cây, suốt bằng thủy tinh bọc bọc, dựng được 1 litre. . . . Giá 0$ 60
Thứ chai Bouteille Nitrante peruse, cái cổ ramique
dựng được 1 litre : 1$ 70
2 litres : 2$ 70
3 litres : 4$ 25
Xe ép chanh 1/2 cristal. . . . 4$ 25
Để làm xe cứu. Thùng trong chăng thiếc. Thùng ngoài bằng gỗ. 3 litres, dùng chở 9 người. . . . 8$ 50
dùng dựng nước đá bằng đồng ma kêu có quai, cao 30cm . . . 2$ 50
để đựng đồ đồ dessert. Vỏ tỉ ni tắt tắn. C. thợ 74 cái. . . . 4$ 50
để chè. Xứ Nhật. Hình phương, có đĩa 1 cái chè . . . 5$ 50
Chén cà-phê hình vọi. Cả đĩa 1 cái chén. . . . 2$ 00

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

RƯỢU PIPPERMINT

ĐÒI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu này uống mát khan tiếng và tiệu.
Làm bằng đường tin anh.

BÀ CHÚA NHỮNG CRÈMES BẠT-HÀ.

Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mẻ lắm.
Hàng cất ra từ năm 1796
ông GET FRÈRES
à ... REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết nấu.
Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rám phải, làm cho hay ho vật, uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm, không có lợm giọng bao giờ!
Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MỖI VE GIÁ 1$40

TRONG LÚC SẢN-DỤC

Đàn bà vì khi sản-dục đau-đớn mệt nhọc mà yếu người đi. Huyết ra mất nhiều, thành ra ít đi và suy đi. Nhưng mà đứa con mới đẻ còn phải nhờ mẹ dưỡng-dục lâu, thì bấy giờ mẹ càng phải bồi-bổ cho tốt huyết, cho nhiều huyết. Muốn bổ huyết cho mạnh người, để có sữa tốt mà nuôi con, thì nên uống thuốc PILULES-PINK. Thuốc ấy sinh huyết mau lắm, rồi lại làm cho sữa cũng tốt và nhiều. Đứa trẻ đã nhờ công mẹ sinh-thành, lại được bú sữa tốt mà sinh sức lực, đó là cái hạnh-phúc cả đời của nó bắt đầu từ đó.
Thuốc PILULES-PINK này hàng thuốc nào cũng có bán.

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, sưng dạ dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.
Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.
Giá mỗi chai: 1$40
Có bán tại: Nhà Ba-chuông, Hanoi

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Người bị bệnh ghip và bệnh sốt rét thường hay thấy trong mình mệt nhọc mà lại rất là lâu khỏi. Khi bị bệnh thì nhiều mồ-hôi, yếu đuối đi, đánh trống ngực, ăn không ngon, ngủ không yên, đau lưng, đau mình, khó thở, mệt nhọc lạ thường.

Chân huyết kém hẳn đi, thế thì nên bổ ngay vào cho chân huyết những chất đã hư đi trong khi ốm là: chất sắt, như thế mà dùng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thì không còn gì dễ khỏi hơn nữa.

Uống thuốc ấy hễ đến dạ dày thì tan ngay, không sợ nguy hiểm gì cả. Chỉ trong vài hôm lại thấy khỏe mạnh như thường; những người nào bị bệnh ghip mới khỏi, yếu đuối, đau lưng, đau mình, đau dạ dày, hay đánh trống ngực mà dùng thuốc này thì thấy khoan khoái lạ lùng. Chỉ uống độ vài lọ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) này thì lại khỏe mạnh như thường.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.
2056

Nhà Bán-đồ « TÂM TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tâm giờ sáng.

Lở
Bệnh tràng nhạc
Chứng đau xương

CÁC CHỨNG NGỨA NGÁY NHƯ
Mụn – Nốt-mẩn – Hắc-lào

Những người nào lở, có bệnh tràng-nhạc, có huyết-quản sưng và có lở ở các huyết-quản ấy có muốn chữa cho khỏi không??

Nếu muốn chữa khỏi hay là muốn phòng bị những chứng đã kể trên thì cũng chẳng khó gì, chỉ nên biết dùng thuốc! Nhiều người đã công-nhận thuốc:

Dépuratif Richelet

là có đủ các tinh chất hóa-học chữa được các chứng ấy và có thể thay máu rất nhanh. Sự kiến-hiệu rất là chóng và mau vì thuốc ấy chữa ngay ở căn bệnh. Máu thì nhờ thuốc này mà hết cặn cùng các chất bẩn thỉu. Những chỗ lở thì hàn lại mà không phá ra nữa.

Thuốc này còn chữa được các bệnh thấp, đau xương, vân vân.....

Bán ở các hàng lụa-hợp to.

LỆ MUA BÁO

Kể nhắc lại để các ngài độc-giả biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các ngài quí ông nào mua thì gửi tiền cho, bổ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo chỉ được ... ít hơn một tháng ...

Các ông nên đến ngay hiệu
NAM-THỊNH
8, Rue des Cantonnais, 8
HANOI

Hàng rét mới sang — Cái mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.
Nên mua kẻo hết hàng tốt.

GRAND GARAGE AVIAT

41 à 45, Rue de la Chaux, Hanoi

Trước khi mua xe ô-tô, xin các quí-khách quá bộ đến xem bản-hiệu, quí-khách sẽ thấy nhiều hạng xe thiệt tốt mà giá tiền lại hạ.

Voisin
Dellaunay-Belleville
Ballot
Rolland-Pillain
Mathis
Salmson
Amilcar
Motobloc
Berliet
Latil-Loffly

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nồng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip thì rùng sốt ho, nhức đầu đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$... một ống sáu cachets

C. J BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

PHẤN SUDOL

SUDOL mỗi gói giá 0$50
Hiệu bào-chế CHASSAGNE, 59, Phố Paul Bert, Hanoi

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-làng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi Tonkin

Giấy nói số 89

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước* . . . . Giá: 1$25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt* . . . . Giá: 1 . 25
Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.
DÉPURATIF SIBAL. *Thuốc lọc huyết và tiêu độc (ta thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v.* . . . . Giá: 1$50
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to.* . . . . Giá: 1$25

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

THUỐC DÉPURATIF SENSAL

Hiệu bào chế CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert, Hanoi

OWERLAND

7 PLACES–ALLUMAGE PAR MAGNÉTO
CARBURATEUR SOLEX ÉCLAIRAGE ET DÉMARRAGE ÉLECTRIQUE
Prix intéressant

FORD TRÈS BON ÉTAT

Occasion intéressante

STUDEBAKER 4 CYLINDRES

5 PLACES EN PARFAIT ÉTAT DE MARCHE
Prix à débattre

CITROËN 10 CV

CARROSSERIE SÉRIE
Excellente occasion

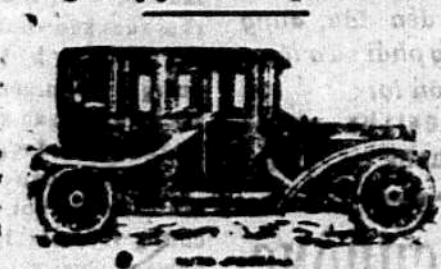
S'adresser: GARAGE BOBILLOT, 7 Bd Bobillot, Hanoi

ĐƯỜNG SANG LAO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung kỳ

Chạy từ Đông-hà, ngày thứ tư buổi sáng, đến Lao-bao buổi trưa ... khách đáp thuyền, đến ... hôm thứ năm sẽ đến Tchepone, rồi ở đấy lại đi thẳng Savannakhet, đến nơi vào buổi chiều

Từ Savannakhet đi chạy về Tchepone buổi sáng thứ hai, các ... đến Lao-bao rồ đáp thuyền hai ngày thì đến Đông-hà, đến nơi vào buổi chiều hôm thứ tư.

Mỗi chủ nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giây-thép cho biết trước 24 giờ để bản-tư liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tư đi . . . . . 28$00 *một chỗ ngồi.*
Hạng tư đi . . . . . 14 . 00

Đường đi Huế về Yên ... đi Nghia-hưng ngày nào cũng có xe chạy xin ... trước một ngày

Lời đánh giây thép PHAMVANPHI
Tỉnh Đông hà ... Thakhet hay la Napé

